

за 1984 г. "се връща" към тази от 1975 г. При това насочеността на промените от 1975 до 1980 г. се повтаря и от 1985 до 1988 г. Общо промените за подпериода 1975-1988 г., измерени чрез d_0 , са много близки до тези от 1970 до 1975 г. и показват, че в крайна сметка промените за 13-годишния период 1975-1988 г. са сравними с тези за 5-годишния период 1970-1975 г. След 1988 г. обаче възрастовата структура S_3 се развива сравнително бързо - отначало само под влияние на d_1 , а след 1993 г. - и под влияние на двата фактора.

От фиг. 3 се вижда, че за подпериода 1988-1999 г. промените във възрастовата структура S_3 са много по-силни от тези за съответните подпериоди 1946-1956, 1956-1965 и 1965-1975 г., които са с приблизително същата продължителност. От 1996 г. обаче се наблюдава слабо намаляване на общото структурно различие: за 1997 спрямо 1996 г. то е 0.00595; за 1998 спрямо 1997 г. - 0.00565; за 1999 спрямо 1998 г. - 0.00524; а за 2000 спрямо 1999 г. - 0.00418, което е указание, че процесът на реструктуриране на S_3 започва да затихва.

На фиг. 3, въз основа на реалистичния вариант на прогнозата на Демографския институт (ДИ) (Христов, 1999, с. 14) и на втория сценарий на демографска прогноза (Донков, 1999, с. 40)¹, е отразено развитието на възрастовата структура на населението за 2000 и 2020 г.². Посочената тенденция на намаляване на общото структурно различие след 1997 г. се запазва, поради което и при двете прогнози се отчита по-голямо структурно различие за прогнозната 2020 спрямо отчетната 2000 г. За 2020 г. резултатите по двете прогнози са много близки и следват насочеността в развитието на S_3 . Бъдещето ще покаже дали то ще бъде толкова динамично до 2020 г.

За цялостна оценка на точността (респ. грешката) при демографските прогнози може да се говори след изтичане на прогнозния период. Поради това интерес представлява прогнозата на Н. Наумов (Стефанов и др., 1974, с. 493), разработена в началото на 70-те години. В нея са отразени тенденциите в развитието на населението дотогава и авторът ѝ едва ли е можел да предвиди и прогнозира промените, които ще настъпят в броя и възрастовата структура на населението след 1975 г. При тази прогноза броят на населението през 2000 г. според хипотеза А е 10064 хил. души, а според хипотеза Г - 9602 хил. души. Данните от последното преброяване сочат, че към 1.03.2001 г. населението в страната е 7973673 души, т. е. то е много по-малко от прогнозираното преди 30 години. Въпреки това разработването на демографски прогнози е необходимо и полезно, а тяхното периодично актуализиране е повече от необходимо.

¹ Означена като *KD*.

² Във Филипков (1998, с. 100) е отразена прогноза за населението на страната за периода 1995-2020 г., но използваната примерна възрастова структура се различава от S_3 , поради което не е отразена на фиг. 3.